

21.02.2013

Ympäristöministeriö

Viite

Lausuntopyyntönnö 10.1.2013

Lausunto työryhmän raporttiin pohjavesien suojeluun liittyvän sääntelyn kehittämisestä

Ympäristöministeriön asettaman työryhmän tavoitteena on ollut pohjavesialueiden kartoitukseen, luokitukseen ja käyttöön sekä pohjavesien suojelusuunnitelmiin liittyvien lainsäädännöllisten ja menettelyllisten kehittämistarpeiden selvittäminen sekä ehdotusten tekeminen pohjavesien suojelun tehostamiseksi ja eri toimijoiden oikeusturvan parantamiseksi. Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pitää työryhmän laatimaa raporttia hyvin valmisteltuna ja tehtyjä ehdotuksia perusteltuina. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus esittää raportista lausuntonaan seuraavaa:

Pohjavesialueiden rajausta ja luokitus

On tärkeää, että pohjavesialueiden kartoitus, rajaaminen ja luokitus perustuisivat jatkossa lainsäädäntöön. Jos rajauksen ja luokittelun perusteista tullaan säätämään tarkemmin laissa työryhmän esityksen mukaisesti, lisää se toiminnanharjoittajien ja kansalaisten osallistumismahdollisuutta sekä menettelytavan yhtenäisyyttä ja läpinäkyvyyttä. On kuitenkin huomioitava, että myös jatkossa rajaukset ja luokitukset tehdään hydrogeologisin perustein, ja että uusilla tiedoilla tulee olla olennainen vaikutus pohjavesialueen rajoihin tai luokkaan.

Luokitukseen ehdotetut muutokset ovat hyvin perusteltuja. Nykyisen III-luokan poistuminen ja uuden E-luokan rajaaminen tulee vaatimaan ELY-keskuksilta huomattavaa työpanosta, johon tulee varata riittävät resurssit. Pohjavesistä riippuvaisten ekosysteemien tunnistamiseen tarvitaan tarkempaa ohjeistusta. Jatkotoimenpiteissä esitetäänkin pohjavesistä riippuvaisten maa- ja pintavesiekosysteemien tunnistamiseen työkaluja ja indikaattoreita. Nämä ovat tarpeen riittävän tiedon ja yhtenäisten käytäntöjen luomiseksi.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat

Suojelusuunnitelman merkityksestä, sisältövaatimuksista ja laatimismenettelystä säädettäisiin työryhmän esityksen mukaan vesienhoitolaissa. Tulee kuitenkin harkita, kuinka tarkkaan suojelusuunnitelmamenettelystä on tarpeen säätää lailla ja mitä voidaan toteuttaa ohjeistuksilla. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus esittää, että suojelusuunnitelman merkityksestä ja tarpeellisuudesta säädettäisiin lailla, mutta tarkemmat sisältövaatimukset voitaisiin antaa ohjeena. Suojelusuunnitelmat kohdistuvat hyvin erilaisiin alueisiin ja olosuhteisiin, minkä vuoksi menetelmän tulee olla riittävän joustava.

Suojelusuunnitelmamenettelyn osalta työryhmän esitys suojelusuunnitelman vahvistamisesta kunnassa, toisi kuntalain mukaisen valitusoikeuden, jolloin toiminnanharjoittajien, maanomistajien ja kansalaisten osallistumismahdollisuudet lisääntyisivät. On lisäksi tärkeää, että suojelusuunnitelmasta tiedotetaan riittäväällä tavalla, ja että suunnitelmien toteutumisen seurantaan kiinnitetään huomiota. Suojelusuunnitelmasta tulisi pyytää ELY-keskuksen lausunto, niin kuin työryhmän raportissa on esitetty.

Jatkotoimenpiteenä tulisi tarkastella, miten suojelusuunnitelmat voitaisiin paremmin hyödyntää osana muuta suunnittelukäytäntöä (esim. vesihuollon kehittämissuunnitelmat) ja miten esitetyt toimenpiteet viedään käytäntöön. Erityisesti suojelusuunnitelmissa esitetyt toimenpiteet tulisi saattaa tarvittavilta osin osaksi muuta suunnittelua.

Vesihuolto- ja pohjavesiryhmän päällikkö

Kaisa Vähänen

Geologi

Maria Ekholm-Peltonen